

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠĆE

O FINANCIJSKOJ REVIZIJI AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2013. GODINU

Broj: 01/02/03-07-16-1-443/14

Sarajevo, lipanj 2014. godine

KAZALO

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sustav internih kontrola	6
4.	Proračun	Error! Bookmark not defined.
5.	Planiranje i izvješćivanje o radu.....	7
6.	Pregled rashoda proračuna	9
6.1.	Tekući izdaci	9
7.	Bilanca stanja	12
8.	Javne nabave	12
9.	Korespondencija	13
III	PRIVITAK.....	14
	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	14
	Pregled rashoda proračuna za 2013. godinu	
	Bilanca stanja na 31.12.2013. godine	
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (bilance stanja, pregleda prihoda, primitaka i financiranja, pregleda rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju uposlenih, pregleda dinamike upošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio) u **Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) za godinu koja se završava 31. prosinca 2013. godine.

Pored finansijskih izvješća, predmet revizije bila je i usuglašenost poslovanja Agencije s odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju utjecaja na finansijska izvješća za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili pogreške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije je odgovorno za poslovanje sukladno odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korišćenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivom Okviru Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljena prosuđivanja revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja s zakonima i propisima. Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima Agencije u tijeku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Sarajevo, 23.06.2014. godine

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GLAVNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GLAVNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija je samostalna upravna organizacija utemeljena Odlukom Vijeća ministara BiH¹, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, sukladno odredbama Zakona o hrani².

Agencija je utemeljena s ciljem osiguranja sigurnosti hrane i hrane za životinje, obavljanja naučnih i stručno-tehničkih poslova iz Zakona o hrani, primjene međunarodnih konvencija i međunarodnih sporazuma iz oblasti sigurnosti hrane i hrane za životinje obvezujućih za Bosnu i Hercegovinu, te je u tom smislu nadležna da: pruža naučne savjete, te naučnu i tehničku pomoć zakonodavstvu i politici Bosne i Hercegovine u svim područjima koja imaju izravan ili neizravan utjecaj na sigurnost hrane i hrane za životinje; predstavlja kontaktnu točku za aktivnosti u povjerenstvu Codex Alimentarius; doprinosi visokoj razini zaštite života i zdravlja ljudi, te u tom smislu, vodi računa o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlja bilja i okoline na teritoriji Bosne i Hercegovine; pruža naučna mišljenja o proizvodima, uključujući hranu i hranu za životinje vezano uz genetski modificirane organizme; surađuje s nadležnim organima u unaprjeđenju efektivne povezanosti između funkcija procjene rizika, upravljanja rizikom i objavljivanja rizika itd.

Radom Agencije rukovodi direktor koji ima status tajnika s posebnim zadatkom. Prema odredbama Zakona o hrani i Odluke o utemeljenju Agencije tijela agencije su: Upravni odbor, Savjetodavno vijeće, Naučno vijeće i naučni odbori.

Sjedište Agencije je u Mostaru.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju finansijskih izvješća Agencije za 2012. godinu i izrazio pozitivno mišljenje s isticanjem predmeta. Temelj izražavanja ovakvog mišljenja odnosi se na strategijsko planiranje i plan djelovanja za efikasno provođenje programa za prevenciju korupcije. U Izvješću o finansijskoj reviziji za 2012. godinu dane su preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju.

Agencija je dostavila odgovor o poduzetim aktivnostima na prevazilaženju slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u izvješću o reviziji. Uvidom u poduzete aktivnosti te osvrtom na realiziranje danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizirane preporuke:**

Agencija je donijela Strategijski plan Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine 2013-2014. godina i Akcioni plan borbe protiv korupcije u Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (2013 - 2014. godina).

¹ Službeni glasnik BiH, broj 22/05

² Službeni glasnik BiH, broj 50/04

3. Sustav internih kontrola

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usuglašenosti poslovanja s zakonima i pravilima. Kontrolno okruženje čini temelj sustava internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacijsku strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

Za funkcioniranje sustava internih kontrola neophodno je donošenje adekvatnih propisa i postavljanje adekvatne organizacijske strukture. Sustav internih kontrola u Agenciji uređen je internim aktima kojima su regulirana pojedina područja potrošnje. U cilju uspostavljanja efikasnijeg sustava internih kontrola i ušteda na pojedinim stavkama rashoda, Agencija je u tijeku 2013. godine izmijenila određeni broj internih pravila (za mobilne i fiksne telefone, reprezentaciju i dr.), te formirala interne povjerenstva za praćenje izvršenja izdataka i kontrolu pojedinih procesa kao što su provođenje plana nabava, plana i realizacije programskih zadataka i sl.

Prema odredbama Zakona o internoj reviziji institucija BiH³ i člana 3. Odluke o kriterijima za uspostavljanje jedinice interne revizije u institucijama BiH⁴ za obavljanje funkcije interne revizije u Agenciji nadležna je Jedinica interne revizije Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. U tekućoj godini nisu provedene aktivnosti vezane za internu reviziju.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Radom Agencije rukovodi direktor koji ima status tajnika s posebnim zadatkom. Direktora, sukladno odredbama člana 57. Zakona o hrani, imenuje Vijeće ministara BiH sukladno Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH na razdoblje od četiri godine⁵. Direktor ima zamjenika za čije imenovanje se primjenjuju ista pravila.

Unutarnja organizacija Agencije utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji koji donosi direktor uz saglasnost Vijeće ministara BiH. Unutarnja organizacija Agencije u 2013. godini uređena je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji koji je u primjeni od kolovoza 2006. godine. Navedenim Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 49 izvršitelja, a na dan 31.12.2013. godine bilo je uposleno 38 izvršitelja. Za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti Agencije predviđeno je pet organizacijskih jedinica i to: Ured direktora, Sektor zajedničkih službi, Sektor analize rizika, Sektor za upravljanje krizom i hitnim slučajevima i Sektor službene kontrole, sljedivosti, upravljanje rizikom i obavješćivanje o riziku. Agencija je u tijeku 2013. godine pokrenula aktivnosti vezane za prilagođavanje organizacijske strukture odredbama Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁶.

Ocjena rada uposlenika služi za praćenje izvršavanja radnih zadataka. Jedinica je provela ocjenjivanje državnih službenika na način definiran važećim propisima. Prema raspoloživim informacijama, razvoj vještina i stručnosti uposlenih obavlja se kroz specijalističke obuke u zemlji i inozemstvu.

Kada je riječ o upravljanju ljudskim resursima ovom prilikom želimo napomenuti da je Vijeće ministara BiH u listopadu 2012. godine zadužilo Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH da formira Interresornu radnu grupu za izradu prijedloga izmjene i dopune Zakona o hrani, Zakona o veterinarstvu i Zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju kojima se trebaju riješiti određene neusuglašenosti u navedenim zakonima. Također, Zastupnički dom

³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 od 26.06.2012. god.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 02/11 od 11.01.2011. god.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

Parlamentarne skupštine BiH je na 53. sjednici održanoj 19.09.2013. godine donio zaključak da se po hitnoj proceduri do kraja prosinca 2013. godine pripreme izmjene i dopune navedenih zakona i upute u proceduru usvajanja. S datumom sačinjavanja ovog Izvješća nisu okončane aktivnosti definirane naprijed navedenim zaključcima. *Izmjena zakonskog okvira bi eventualno mogla utjecati na organizacijsku strukturu institucija nadležnih za provedbu navedenih zakona te je stoga neophodno posvetiti dužnu pažnju ovom pitanju u smislu uspostavljanja funkcionalne organizacijske strukture.*

Nadalje, bitan utjecaj na rad Agencije ima Upravni odbor Agencije kome je u 2013. godini istekao mandat a koji sukladno odredbama Zakona o hrani: odobrava, odnosno usvaja interne i financijske propise Agencije; usvaja Program rada i Izvješće o radu Agencije; osigurava da radni programi Agencije budu sukladni propisima i politikom prioriteta Vijeća ministara BiH na području sigurnosti hrane; predlaže propise za područje hrane i hrane za životinje i osigurava da Agencija obavlja svoje funkcije i izvršava svoje zadatke. Agencija je poduzela aktivnosti iz svoje nadležnosti za rješavanje pitanja funkcioniranja Upravnog odbora u razdoblju u kome je istekao mandat članova (vidjeti točku 6.1. Izvješća-Ostale nespomenute usluge).

4. Proračun

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2013. godinu⁷ Agenciji su odobrena sredstva iz proračuna u iznosu od **1.826.000 KM** za tekuće izdatke. Na temelju odluke Ministarstva financija i trezora BiH izvršeno je prestrukturiranje rashoda u okviru odobrenog proračuna u ukupnom iznosu od 7.710 KM.

Izvršenje proračuna Agencije sa 31.12.2013. godine iznosilo je **1.677.965 KM** što predstavlja **92%** realizacije proračuna.

5. Planiranje i izvješćivanje o radu

- **Strategijski plan, program rada i izvješće o radu**

Strategijski plan: Agencija je u svibnju 2013. godine usvojila Strategijski plan za razdoblje 2013.-2014. godina kojim je definiran strategijski cilj koji podrazumjeva osiguranje stanovništvu najvišeg stupnja sigurnosti hrane koja se proizvodi, uvozi i konzumira u Bosni i Hercegovini. Predviđeno je da se monitoring implementiranja zadataka vrši na temelju pokazatelja napretka. U internom Izvješću o praćenju provođenja Strategijskog plana dan je pregled realiziranih aktivnosti u 2013. godini. U okviru IPA projekta urađena je Strategija za sigurnost hrane u Bosni i Hercegovini, međutim, u fazi usuglašavanja stavova s ostalim institucijama nadležnim za ovu oblast Vijeće ministara BiH je donijelo odluku o izmjeni zakonskih propisa iz oblasti sigurnosti hrane što u određenoj mjeri utječe na definiranje strategijskih ciljeva.

Program rada: Sukladno odredbama članka 68. Zakona o hrani direktor Agencije je dužan za svaku godinu donijeti program rada i podnijeti izvješće o radu Vijeću ministara BiH. Također, odredbama članka 60. Zakona o hrani definirani su rokovi u kojima Upravni odbor Agencije usvaja program rada i opće izvješće o radu Agencije.

Program rada Agencije za 2013. godinu je koncipiran kao nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda sa ciljem osiguranja visoke razine zaštite zdravlja potrošača u Bosni i Hercegovini, kao i zaštite interesa proizvođača. U Programu rada za 2013. godinu dane su uvodne

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 100/12

informacije koje se odnose na pravni temelj i nadležnosti Agencije, te programirani zadaci po tematskim cjelinama i to planirane zakonodavne aktivnosti (donošenje i usvajanje podzakonskih akata iz oblasti sigurnosti hrane), aktivnosti iz oblasti međunarodne suradnje i europskih integracija, promotivne aktivnosti Agencije (seminari i radionice), formiranje savjetodavnog vijeća, naučnih odbora i naučnog savjeta, kadrovska pitanja i administrativno jačanje kapaciteta, ostale aktivnosti (uspostavljanje baze podataka, uspostavljanje biblioteke, nabava opreme i materijala). Vijeće ministara BiH je usvojilo Program rada Agencije na 49. sjednici održanoj 08.05.2013. godine.

Izvešće o radu: U svrhu uvođenja suvremenog integrisanog sustava sigurnosti hrane u Bosni i Hercegovini, a nakon potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europske zajednice s jedne i Bosne i Hercegovine s druge strane, Agencija je u suradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH pristupila izradi novog zakonodavstva o hrani usuglašenog s zakonodavstvom EU, a sve u cilju zaštite potrošača i stavljanja proizvođača u ravnopravan položaj sa proizvođačima iz EU i zemalja okruženja.

Tijekom 2013. godine Agencija je dostavila 30 propisa o hrani na donošenje Vijeću ministara BiH, objavila 15 propisa o hrani u Službenom glasniku BiH i pripremila četiri propisa o hrani za odobravanje od strane Upravnog odbora Agencije. U oblasti europskih integracija Agencija ima aktivnu ulogu u smislu harmoniziranja propisa o hrani, ispunjavanja obveza iz europskog partnerstva i izrade projektnih prijedloga u sklopu IPA predpristupnih fondova.

Prema prezentiranim podacima neke od operativnih aktivnosti u 2013. godini odnosile su se na sljedeće: uzeto je 98.469 uzoraka hrane pri čemu je urađeno 118.748 laboratorijskih analiza na temelju kojih se vrše procjene rizika i daju preporuke u cilju zaštite zdravlja potrošača; u suradnji s nadležnim inspekcijским organima u 17 općina i gradova proveden je monitoring na prisustvo genetički modificiranih organizama (100 uzoraka), kontaminata i pesticida u hrani i hrani za životinje (350 uzoraka) i na prisustvo ostataka pesticida (340 uzoraka i 5.288 analiza); održano je osam obuka za predstavnike nadležnih institucija, subjekata u poslovanju s hranom i udruženja potrošača; nastavljene su aktivnosti vezane za priznavanje prirodnih mineralnih i izvorskih voda i stonih voda.

U Izjavi o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije Agencija je navela da su ostvareni svi glavni ciljevi utvrđeni Programom rada, a vezani su za izradu podzakonskih akata, smjernica i vodiča, aktivnosti iz oblasti Europskih integracija, međunarodne suradnje i informiranja javnosti o aktivnostima koje se provode u cilju zaštite potrošača.

- **Prevenција korupcije**

Agencija je u svibnju 2013. godine usvojila nacrt dokument pod nazivom 'Akcioni plan borbe protiv korupcije u Agenciji za sigurnost hrane BiH (2013.-2014. godina)' čime su stvoreni preduvjeti za početak implementiranja zadataka definiranih Strategijom za borbu protiv korupcije (2009.-2014.) i Akcionim planom za provedbu Strategije. Nakon usvajanja navedenog dokumenta Agencija je uputila zahtjev Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije za davanje mišljenja. Nakon što su ugrađeni prijedlozi i komentari dani od strane Agenciji za prevenciju korupcije i koordiniranje borbe protiv korupcije sačinjen je konačan tekst Akcionog plana. Pokrenute su aktivnosti za donošenje Plana integriteta prema Smjernicama Agencije za prevenciju korupcije i koordiniranje borbe protiv korupcije.

Preporučujemo Agenciji da, s ciljem prevencije korupcije i uspostavljanja sustava upravljanja rizicima od korupcije, nastavi započete aktivnosti na izradi Plana integriteta.

6. Pregled rashoda proračuna⁸

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 1.036.962 KM. Prema važećem Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji od predviđenih 49 popunjeno je 38 radnih mjesta koliko je iznosio i broj uposlenih 31.12.2013. godine. U strukturi uposlenih njih 36 je angažirano temeljem ugovora o radu na neodređeno radno vrijeme a direktor i zamjenik direktora su imenovane osobe. Tijekom 2013. godine nije bilo kretanja uposlenih niti je bilo angažiranja pripravnika, s tim da je jedna uposlenica koristila neplaćeno odsustvu u trajanju od 3 mjeseca (zaključno s 28.01.2014. godine.). Način obračuna plaća definiran je odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH⁹.

U 2013. godini isplaćene su novčane nagrade (stimulacije) u ukupnom neto iznosu od 882 KM za dvoje uposlenih na ime obavljanja dodatnih poslova izvan djelokruga radnog mjesta.

- **Naknade troškova uposlenih**

Naknade troškova uposlenih ostvarene tijekom 2013. godine iznose 165.625 KM. Odnose se na izdatke za prijevoz (51.769 KM), naknade troškova smještaja dužnosnika (24.000 KM), naknade za odvojeni život (14.365 KM), regres za godišnji odmor (10.802 KM), pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (12.240 KM), topli obrok (40.896 KM) i pripadajuće poreze i doprinose (11.553KM). Način isplate naknada definiran je podzakonskim aktima Vijeća ministara BiH.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi iznose 28.432 KM. Od toga, troškovi putovanja u zemlji iznose 12.568 KM, dok troškovi putovanja u inozemstvo iznose 15.864 KM. Putovanja se uglavnom odnose na rad određenih povjerenstava za sigurnost hrane, obuke, seminare i radionice vezane za sigurnost hrane, savjetovanja u oblasti zaštite hrane itd.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga su ostvareni u iznosu od 21.934 KM, a odnose se na izdatke za fiksne telefone (7.798 KM), izdatke za mobilne telefone (7.747 KM), izdatke za internet (1.908 KM) i izdatke za poštanske usluge (4.481 KM).

Odlukom o mjesečnim limitima potrošnje za mobilne telefone u Agenciji utvrđeno je pravo na korišćenje službenih mobilnih telefona za 12 uposlenika u rasponu od 30 KM za vozača do 200 KM za direktora. Agencija je uspostavila kontinuirano praćenje potrošnje kako mobilnih tako i fiksnih telefona čime je osigurana kontrola nad troškovima vezanim za uporabu telefona.

- **Izdaci za uporabu vozila**

Ukupni izdaci za uporabu vozila iznose 34.942 KM. Značajni troškovi odnose se na izdatke za gorivo (17.927 KM), osiguranje vozila (9.970 KM) i opravku i održavanje vozila (5.505 KM).

⁸ Pregled rashoda proračuna za 2013. godinu prikazan je u Tablici I u privitku Izvješća.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12

Agencija je imala 7 vozila na uporabi u 2013. godini, od kojih su dva vozila dodijeljena na 24 sata na uporabu i to direktoru i zamjeniku direktora. Uvidom u putne naloga za službena m/v utvrđeno je da se uredno vode evidencija o korišćenju i uporabi vozila, odnosno popunjavaju se svi potrebni elementi definirani putnim nalogom.

- **Najam imovine i opreme**

Izdaci za najam imovine i opreme zaključno sa 31.12.2013. godine su realizirani u iznosu od 102.707 KM, a odnose se na izdatke za najam zgrada (99.460 KM) i parking prostora (3.247 KM).

Agencija ima potpisana dva ugovora za najam poslovnog prostora i to za prostor površine 301,33 m² po cijeni 19,89 KM/m² (5.993 KM mjesečno) i za prostor površine 143,43 m² po cijeni od 16,00 KM/m² (2.295 KM mjesečno). U cijenu najma nisu uključeni ostali prateći režijski troškovi. Također, Agencija ima potpisana dva ugovora za najam parking mjesta i to ugovor za tri parkirna mjesta u Mostaru po cijeni od 70 KM/parkirnom mjestu (210 KM mjesečno) i ugovor za jedno parkirno mjesto u Sarajevu po cijeni od 60 KM mjesečno.

- **Ugovorene usluge**

Ugovorene usluge su realizirane u iznosu od 229.807 KM. Značajniji izdaci se odnose na usluge reprezentacije (3.856 KM), usluge prevođenja (9.965 KM), ostale medicinske i laboratorijske usluge (95.480 KM), neto povjerenstva drugih institucija (21.600 KM), ugovore o djelu (6.794 KM) i ostale nespomenute usluge (54.600 KM).

Usluge reprezentacije: Izdaci za reprezentaciju su realizirani u iznosu od 3.856 KM. Internim Pravilnikom o poklonima i reprezentaciji te internom Odlukom za tekuću godinu definirano je da pravo korišćenja predmetnih izdataka imaju direktor Agencije, zamjenik direktora, tajnik Agencije, pomoćnici direktora i drugi državni službenici uz predhodno odobrenje direktora. Obavljenom revizijom konstatirali smo da su izdaci za reprezentaciju realizirani sukladno internim propisima, te da se namjena istih kontrolira na odgovarajući način.

Usluge prevođenja: Na ovoj poziciji je iskazana realizacija u iznosu od 9.965 KM na temelju okvirnog sporazum sa izabranim dobavljačem nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave.

Ostale medicinske i laboratorijske usluge: Na ovoj poziciji je iskazana realizacija u iznosu od 95.480 KM. Odnosi se na plaćanja za izvršene nabave laboratorijskih usluga analize hrane na prisustvo kontaminanata, pesticida i genetski modificiranih organizama. Predmetni izdaci su realizirani na temelju Ugovora potpisanog sa izabranim dobavljačima u provedenoj redovnoj proceduri javne nabave putem otvorenog postupka.

Neto povjerenstva drugih institucija: Izdaci za neto povjerenstva drugih institucija su ostvareni u iznosu od 21.600 KM a odnose se na izdatke za isplate članovima Vijeća za genetski modificirane organizme (Vijeće za GMO). Vijeće za GMO je formirano na temelju Zakona o genetski modificiranim organizmima¹⁰. Odlukom o imenovanju članova Vijeća za GMO¹¹ imenovano je 7 (sedam) članova Vijeća za GMO sa mandatom do 24.09.2013. godine. Odlukom o utvrđivanju visine novčane naknade za rad članovima Vijeća za GMO¹² je utvrđena visina novčane naknade za rad u iznosu od 400 KM za predsjedavajućeg i dva zamjenika predsjedavajućeg i 300 KM za članove Vijeća. Tijekom 2013. godine Vijeće za GMO je održalo 5 sjednica.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 23/09

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 92/09

¹² Službeni glasnik BiH, broj 58/10

S obzirom da je istekao mandat članovima Vijeća za GMO Agencija je o istom pravovremeno izvjestila sve nadležne institucije, ali do momenta obavljanja završne revizije nastala situacija nije riješena. Nakon isteka mandata nisu vršene isplate naknada članovima Vijeća za GMO.

Ugovori o djelu: Izdaci za ugovore o djelu su ostvareni u iznosu od 6.794 KM. Na ovoj poziciji su evidentirani izdaci za isplate po ugovorima sklopljenim sa 7 spoljnih suradnika za usluge lektoriranja stručnih materijala za potrebe Agencije (3.744 KM), poslove arhiviranja službene dokumentacije (1.350 KM) i drugo. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da su navedeni izdaci realizirani u funkciji aktivnosti koje nisu iz djelokruga sistematiziranih radnih mjesta.

Ostale nespomenute usluge i dažbine: Na poziciji ostalih nespomenutih usluga je realizirano 54.600 KM i odnosi se na isplaćene naknade članovima Upravnog odbora Agencije. Podsjećamo da je Odlukom o imenovanju članova Upravnog odbora Agencije za sigurnost hrane BiH¹³ imenovano ukupno 15 članova Upravnog odbora i utvrđena mjesečna naknada u iznosu od 500 KM za predsjedavajućeg i 400 KM za člana. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je Upravni odbor održao 4 sjednice u 2013. godini. Način rada definiran je Poslovníkom o radu Upravnog odbora Agencije.

Odredbama Odluke o imenovanju definiran je mandat članova Upravnog odbora i to za tri člana do 11.06.2013. godine, a za 12 članova do 05.11.2013. godine. U predhodnoj reviziji smo informirani da je Agencija iz razloga isteka mandata članovima Upravnog odbora tijekom 2013. godine uputila akte prema Vijeću ministara BiH, Pravobraniteljstvu BiH, Ministarstvu pravde BiH, Ministarstvu financija i trezora BiH u cilju dobijanja pojašnjenja kako se ponašati u nastaloj situaciji u smislu novog imenovanja članova Upravnog odbora kao i pitanja plaćanja naknade članovima kojima je istekao mandat, a koji još nisu razriješeni članstva.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je Vijeće ministara BiH donijelo Zaključak kojim je zaduženo Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH da predloži tri člana Upravnog odbora Agencije koje imenuje Vijeće ministara BiH. Također, Agencija je zadužena da pokrene proceduru i od nadležnih institucija zatraži da dostave prijedloge za imenovanje 12 članova Upravnog odbora te da taj prijedlog dostavi Vijeću ministara BiH na daljnju proceduru. Agencija je u listopadu tekuće godine podnijela Izvješće Vijeću ministara BiH o statusu članova Upravnog odbora Agencije i poduzetim aktivnostima po navedenim zaključcima u kojem je Vijeće ministara BiH informirano o sljedećem:

Nakon dopisa prema nadležnim institucijama kao i nakon *urgencija nadležne institucije nisu dostavile prijedlog predstavnika za članove Upravnog odbora tako da još uvijek nema mogućnosti da Agencija dostavi prijedlog Odluke o imenovanju članova Upravnog odbora sukladno propisanoj proceduri na razmatranje i usvajanje Vijeću ministara BiH.* Dalje, postojeći Upravni odbor je zahtijevao da se pošalju upiti Ministarstvu pravde BiH i Pravobraniteljstvu u BiH za pravni savjet u svezi isteka mandata članovima Upravnog odbora. Od strane Ministarstva pravde BiH Agencija je zaprimila Mišljenje u kome se navodi da članovi Upravnog odbora sukladno ovlaštenjima *nastavljaju sa radom do produženja mandata ili do razrješenja s dužnosti i imenovanja novih članova Upravnog odbora.* Od Pravobraniteljstva BiH još nije zaprimljen stav u vezi sa predmetnim pitanjem. Sukladno Mišljenju Ministarstva pravde BiH upućen je akt Vijeću ministara BiH da na prvoj narednoj sjednici donese Zaključak o produženju mandata za članove Upravnog odbora Agencije što nije okončano do kraja 2013. godine.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj: 102/09, 15/10, 06/12 i 13/13

Smatramo da je nastala situacija kompleksna i da je potrebno od strane svih nadležnih uložiti napore na rješavanju proizvedene pravne nesigurnosti u postupanju kako Agencije sa stajališta raspolaganja proračunskim sredstvima za određene namjene utvrđene konkretnim zakonskim propisom, tako i Upravnog odbora koji se nalazi u statusu isteklog mandata, a što sve zajedno negativno utječe na kontinuitet aktivnosti iz zakonom propisanih nadležnosti Agencije.

7. Bilanca stanja¹⁴

Ukupna aktiva Agencije na 31.12.2013. godine iznosi 306.241 KM i odnosi se na novčana sredstva (3.869 KM), kratkoročna potraživanja (8.676 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (293.696 KM).

Ukupna pasiva Agencije na 31.12.2013. godine iznosi 471.326 KM i odnosi se na kratkoročne tekuće obveze prema dobavljačima (81.599 KM), obveze prema uposlenima za plaće i naknade za prosinac 2013. godine (96.031 KM) i izvore sredstava (293.696 KM). Obveze su izmirene početkom 2014. godine.

8. Javne nabave

Prema podacima iz WisPPA¹⁵ tijekom 2013. godine okončano je 12 postupaka javnih nabava (2 otvorena postupka, 4 konkurentska zahtjeva i 6 izravnih sporazuma). Ukupna vrijednost zaključenih ugovora bez PDV-a iznosi 151.216 KM i to putem otvorenih postupaka 106.166 KM, konkurentskih zahtjeva 36.859 KM i izravnih sporazuma 8.191 KM.

Vrijednosno najznačajnija procedura se odnosi na otvoreni postupak za nabavu laboratorijskih usluga analize hrane i hrane za životinje na prisustvo kontaminata, pesticida i genetskih modificiranih organizama u iznosu od 84.982 KM bez PDV, odnosno 95.480 KM sa PDV. Pregledom pojedinih procedura javnih nabava nisu uočene značajnije nepravilnosti.

¹⁴ Bilanca stanja na 31.12.2013. godine prikazan je u Tablici II u prilogu Izvješća.

¹⁵ WisPPA – Informacioni sustav za dostavu izvješća o provedenim postupcima javnih nabava

9. Korespondencija

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu.

Vođa tima za financijsku reviziju

Mirsada Sijamić, viši revizor

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor

Članovi tima za financijsku reviziju

Nada Laco, revizor

Dragan Vukajlović, revizor

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda budžeta za (I-XII) 2013. godinu

Naziv institucije: Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta (I-IX)2013	Index 5/4
1	2	3	4	5	6,00
1. Tekući izdaci	1.826.000	0	1.826.000	1.677.965	91,89
Bruto plaće i naknade	1.041.000		1.041.000	1.036.962	99,61
Naknade troškova zaposlenih	181.000		181.000	165.625	91,51
Putni troškovi	34.000		34.000	28.432	83,62
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	23.000		23.000	21.934	95,36
Izdaci za energiju i kom. usluge	33.000		33.000	20.861	63,22
Nabavka materijala	23.000		23.000	9.708	42,21
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	22.000		22.000	19.105	86,84
Unajmljivanje imovine i opreme	95.000	7.710	102.710	102.707	100,00
Izdaci za tekuće održavanje	43.000		43.000	32.853	76,40
Izdaci za osiguranje	10.000		10.000	9.970	99,70
Ugovorene i druge posebne usluge	321.000	-7710	313.290	229.807	73,35
2. Kapitalni izdaci	0	0	0	0	
Nabavka zemljišta	0		0	0	
Nabavka građevina	0		0	0	
Nabavka opreme	0		0	0	
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0		0	0	
Rekonstrukcija i invest.održavanje	0		0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0		0	0	
	0		0	0	
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0		0	0	
5. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0		0	0	
Ukupno (1+2+3+4+5)	1.826.000	0	1.826.000	1.677.965	91,89

Napomena: kolona 2 u zbiru treba da odgovara odobrenom budžetu po zakonu tako što:

višegodišnje kapitalne izdatke odobrene u budžetu za tekuću godinu treba prikazati pod red.brojem 4. u koloni 2.

višegodišnje kapitalne izdatke prenesene iz ranijih godina treba prikazati pod rednim brojem 4. u koloni 3.

novčane donacije odobrene u budžetu za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 2.

novčane donacije odobrene van budžeta za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 3.

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 24.2.2014. godine.

Direktor:
doc.dr.sci.Sejad Mačić

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2012	31.12.2013	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	7.938	12.545	158
Novčana sredstva	382	3.869	1.013
Kratkoročna potraživanja	7.556	8.676	115
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	416.523	293.696	71
Stalna sredstva	887.960	868.750	98
Ispravka vrijednosti	471.437	575.054	122
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	416.523	293.696	71
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	424.461	306.241	72

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	126.889	177.630	140
Kratkoročne tekuće obaveze	24.777	81.599	329
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	102.112	96.031	94
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	416.523	293.696	71
Izvori sredstava	416.523	293.696	71
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	543.411	471.326	87

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 24.2.2014. godine

Direktor:
doc.dr.sci.Sejad Mačkić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2013. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/12), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokol Ministarstva finansija i trezora broj: 01-05-02-1-656-1712 od 23.01.2012. godine) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu (Službeni glasnik BiH broj 100/12) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 28.03.2014. godine

DIREKTOR

doc.dr.sci. Sejad Mačkić

NACRT